

Giftiga gaser

Mars 2023

Bild 1. Klorutsläpp från en tappad container

Källa: <https://www.voanews.com/a/jordan-negligence-responsible-for-aqaba-chlorine-tank-explosion-/6644453.html>

Vad hände?

Den 27 juni 2022 lastades en 25-tons tankcontainer med flytande klorgas på ett fartyg med hjälp av en kran i Aqaba, Jordanien. En lyftlina gick av och tanken kraschade på fartygets däck och sprack. Ett stort moln av giftig gul klorgas bildades och området evakuerades. Tretton människor omkom och cirka 300 andra behövde sjukhusvård.

Myndighetsutredningar visade att tankens vikt var "tre gånger högre än linans belastningskapacitet" och att de nödvändiga säkerhetsåtgärderna för att hantera det farliga ämnet inte var på plats. Ingen kvalificerad person fanns på däck vid tillfället för att kontrollera lyftutrustningen och procedurerna.

Experter sa att incidenten kunde ha blivit en ännu större katastrof om dussintals arbetare som gick av sitt skift inte lämnat platsen strax före läckan. Lyckligtvis blåste vinden även bort den giftiga gasen från de befolkade områdena i hamnstaden ut i öknen.

Försiktighetsåtgärder ska vidtas vid lossning av kemikalier i händelse av att läckor uppstår, oavsett om materialen är fasta, vätskor eller gaser. I det här fallet befann sig ett antal personer nära lastplatsen vid tiden för händelsen, som inte behövde vara där.

Visste du?

- Giftiga gaser kan orsaka förgiftningseffekter vid kontakt med människokroppen, vid relativt låga koncentrationer.
- Giftiga gaser grupperas normalt som irriterande ämnen (tex klor och ammoniak), kvävande ämnen (tex kväve och kolmonoxid), bedövande ämne (tex lustgas) och speciella giftämnen (tex svavelväte och vätecyanid).
- Inandning av giftiga gaser kan snabbt vara dödligt eftersom lungorna står i nära förbindelse med blodomloppet. Vissa ämnen kan också absorberas genom hud och ögon.
- Giftiga gaser är särskilt farliga eftersom de vanligtvis lagras och transporteras under tryck. De expanderar snabbt och sprids med luften när de läcker ut. Många, som svavelväte och kolmonoxid, är osynliga och har obefintlig eller ingen varnande lukt.
- Lyft är en farlig aktivitet. På vissa företag och i vissa länder krävs en formell lyftplan. I framtida Beacon kommer väsentliga delar av sådana lyftplaner och säkerhetsrutiner för tunga lyft i områden där farliga ämnen hanteras beskrivas.

Vad kan du göra?

- Förberedelser vid hantering av giftiga gaser ska alltid inkludera en beskrivning över vad du skall göra om ett utsläpp inträffar:
 - ✓ Var alltid uppmärksam på ämnen som hanteras, utrustning som används, människor och omgivning i de områden där du arbetar.
 - ✓ Läs och följ varningarna på etiketter, anslag och skyltar där giftiga gaser lagras och används.
 - ✓ Håll tillräckligt avstånd till lyftarbeten och säg åt annan personal som är för nära att flytta sig.
 - ✓ Ta reda på vart du ska gå och vilka procedurer du ska följa i händelse av ett utsläpp.
 - ✓ Ta dig bort från, närma dig inte, utsläpp av giftiga gaser om du inte är utbildad och utrustad som räddningspersonal. Rör dig snett mot vinden och bort från gasutsläppet till godkända säkra tillflyktsorter och uppsamlingsplatser.
 - ✓ Ta på dig, testa passform och använd andningskydd, annan skyddsutrustning och bärbara gasdetektorer där det föreskrivs, finns tillgängligt och är lämpligt, med avseende på aktuellt giftutsläpp.

Att exponeras för giftiga gaser kan vara dödligt. Vidta rätt åtgärder för att skydda dig själv och andra.